

§ 224 Regional utvecklingsstrategi 2020-2030
RS 1427-2020**Sammanfattning**

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) är Västerbottens läns samlade strategi för det regionala tillväxtarbetet. Strategin ligger till grund för regionala strukturfondsprogram, territoriella program, regionala tillväxtprogram samt andra relevanta regionala program och insatser.

Den regionala utvecklingsstrategin upprättas utifrån en analys av de särskilda utvecklingsförutsättningarna för hållbar regional tillväxt och utveckling i länet. Den utarbetas i samverkan med alla utvecklingsaktörer och syftar också till samordna insatser för genomförandet RUS uppdateras löpande, åtminstone en gång mellan varje val till regionfullmäktige.

För Västerbottens del, givet situationen med Covid-19, ska strategin kunna revideras snabbare, när effekterna på lång och medellång sikt börja kunna skönjas.

Regionala utvecklingsnämnden har den 8 oktober 2020, § 130, föreslagit att regionfullmäktige ska fastställa förslag till regional utvecklingsstrategi.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Fastställa regional utvecklingsstrategi för Västerbottens län år 2020-2030 enligt upprättat förslag.

Förslag till beslut på sammanträdet

Petter Nilsson (SD) yrkar bifall till eget förslag till regional utvecklingsstrategi.

Moderaternas, Centerpartiets, Liberalernas och Kristdemokraternas gemensamma yrkande

Nicklas Sandström (M), Åsa Ågren Wikström (M), Ewa-May Karlsson (C), Håkan Andersson (C), Hans-Inge Smetana (KD) och Carin Hasslow (L) yrkar bifall till upprättat förslag till regional utvecklingsstrategi samt att strategin kompletteras med följande tillägg (motivering biläggs protokollet):

1. Den regionala utvecklingsstrategin ska gälla 2021–2030

2. Från strategi till samhandling (s.5):

Ny text tillförs efter sista stycket:

"Det är viktigt att samverkan över kommungränserna samt mellan region och kommuner förstärks."

3. En levande plats (s.10):

Nytt stycke införs efter de två inledande meningarna:

"Grunden till vår gemensamma välfärd och ett sammanhållet samhälle är arbete. Vårt välstånd beror på alla människors insatser. Alla människor behövs. Därför behövs alla jobb i hela regionen."

4. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk (s.10):

Ny indikator tillförs:

"Andel närproducerade livsmedel i Region Västerbottens verksamheter"

5. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk (s.10):

Ny indikator tillförs:

"Ökad kris- och beredskapshantering"

6. Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara (s.12):

Uppdra till Regionala Utvecklingsnämnden att arbeta fram en strategi med mål och indikatorer för att klara stora svängningar i befolkningens mängd kopplat till besöksnäringen i länet.

7. Prioritering 1: Västerbotten – en nytänkande och smart region (s.20):

Ny text tillförs i fjärde stycket:

"Digitalisering bidrar till tillhandahållandet av vård och omsorg, men det är viktigt att beakta möjligheten till fysiska vårdmöten för äldre, ensamma eller utsatta grupper."

8. 1.3 Utveckling av innovationer (s.22):

Ny text tillförs efter första stycket:

"En förstärkning och vidareutveckling av de offentligt finansierade inkubatorerna i länet är en viktig del i detta arbete. Här finns en stor potential för ökad tillväxt, såväl i antalet företag som i antalet arbetstillfällen. Detta måste också komma hela länet till del."

9. Prioritering 2: Västerbotten – en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling (s.24):

Nytt stycke införs efter det fjärde stycket:

"Mat som är producerad i Sverige är klimatsmart. Svensk mjölk- och köttproduktion har betydligt lägre klimatpåverkan än andra länders produktion. Jämfört med världssnittet har svensk mjölkproduktion 44 % lägre utsläpp och utsläppen från svensk köttproduktion är 25 % lägre än genomsnittet i EU. I Västerbotten finns det goda förutsättningar att producera ännu mer livsmedel än vad som görs idag, och jordbruket har en viktig roll för en levande landsbygd. En ökad produktion – oavsett om det är mjölkproduktion eller köttproduktion – skulle kunna skapa många nya jobb. Betande djur håller landskapen öppna, något som är viktigt för den biologiska mångfalden. Lokalt kan kommuner och regioner vid upphandling av livsmedel införa tydligare krav i överensstämmelse med svenska regler för djurskydd och miljökrav och därmed möjliggöra mer lokalproducerad mat."

10. Prioritering 2: Västerbotten – en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling (s.24):

Nytt stycke införs efter det fjärde stycket:

"Västerbottens bidrag till den hållbara omställningen förutsätter dock nationella regelverk och mål som skapar möjligheter och inte utgör begränsningar. Regionen bör verka för att staten ska bejaka ett utvecklat hållbart skogsbruk framför reservatsbildningar av produktiv skogsmark."

11. Prioritering 2: Västerbotten – en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling (s.24):

Nytt stycke införs efter stycke 10:

"För att möjliggöra en ökad valfrihet och en utvecklad välfärd ska regionen bejaka framväxten av företag inom välfärdssektorn. Snedvriden och osund konkurrens ska motverkas."

12. 2.2 Växande, starkare företag och nya livskraftiga företag (s.26):

Nytt stycke införs efter rubriken:

"Företagande är grunden för vår gemensamma välfärd. Företagen skapar arbetstillfällen och tillväxt, vilket i sin tur ger skatteintäkter till regionen och länets kommuner. Att se till att fler jobb skapas är avgörande för att Västerbotten ska fungera för alla. Fyra av fem nya jobb skapas i småföretag. Företagen i Västerbotten med deras nästan 69 000 anställda bidrar tillsammans med 18,9 miljarder kronor i skatt varje år."

13. 2.2 Växande, starkare företag och nya livskraftiga företag (s.26):

Nytt stycke införs efter det fjärde stycket:

"En hållbar besöksnäring har framtiden för sig. Västerbotten har mycket goda förutsättningar att ytterligare utveckla sina olika besöksmål och destinationer, oavsett det gäller natur- och vandringsupplevelser eller stadsturism. Besöksnäringen har behov av god tillgänglighet och kapaciteten på samtliga trafikslag är därför av synnerligen stor vikt. En fortsatt utveckling av direktflyg till olika destinationer, utvecklandet av framtidens elflyg, säkerställandet av färjeförbindelser mm är alla viktiga i detta avseende."

14. Vägen framåt – exempel andra strategier och planer (s.27):

Nytt tillägg: "Länstransportplanen"

15. Prioritering 3: Västerbotten – en nära tillgänglig region (s.28):

Nytt tillägg i stycke 4: "En förhöjd vägnätsstandard i hela länet är avgörande för tillgängligheten."

16. 3.3 Hållbar mobilitet (s.30):

Nytt tillägg: "Utveckla resekoncept för landsbygden gällande kollektivtrafiken."

17. Prioritering 4: Västerbotten – en region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och

leva i (s.32): Nytt tillägg efter det tredje stycket: "Utmaningar kopplade till demografi och urbanisering måste hanteras."

18. 4.2 Utveckla och förvalta naturarv och livsmiljöer med en aktiv fritid (s.33):

Nytt stycke tillförs:

"Fler möjligheter till attraktiva boenden behövs i länet. Det finns stora utmaningar när det gäller boendemöjligheter i länet såväl för unga som för äldre. Strandnära bebyggelse bör ses som en stor resurs."

19. Vägen framåt – exempel andra strategier och planer (s.36):

Tillägg: "Kommunernas bostadsförsörjningsprogram, För hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i"

20. Prioritering 5: Västerbotten – en hälsofrämjande region (s.37):

Sista stycket kompletteras med: "Arbetsförmedlingen"

21. 5.4 Trygg vård och social omsorg, särskilt för barn, unga och sårbara grupper (s.39): Tillägg:

"Den växande ofrivilliga ensamheten och dess hälsokonsekvenser är viktig att beakta."

22. 5.4 Trygg vård och social omsorg, särskilt för barn, unga och sårbara grupper (s.40):

Tillägg:

"Det är viktigt att värna äldres livskvalitet, trygghet och sociala samvaro. Att bli äldre är inte per automatik kopplat till sjukdom utan vi har många friska äldre som också ska ha en god livskvalitet."

23. Urbanisering:

Tillägg: "Urbaniseringens effekter för länet beskrivs. Inflyttning till städerna, samt till våra tätorter och till vissa av landsbygdens delar."

24. En digital sammanfattning av den Regionala utvecklingsstrategin utarbetas och är tillgängliggjord ur ett funktionshinderperspektiv.

Centerpartiets yrkande

Ewa-May Karlsson (C) och Håkan Andersson (C) föreslår att regional utvecklingsstrategi kompletteras med följande tillägg:

1. Västerbotten – en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling. Kapacitet för näringslivsfrämjande (s 25).

Nytt stycke. Utvecklingen i Skellefteå, som är i en snabb tillväxtfas, bör beskrivas i RUS. Det förväntas komma minst 10 000 nya arbetstillfällen med anledning av företagsetableringar. Man beräknar en befolkningsökning på minst 10 000 personer inom tiden för RUS-genomförandet. Detta innebär utmaningar inom kommunikationer, kompetensförsörjning, bostäder, sjukvård, skolor, service mm.

2. Västerbotten – en nära tillgänglig region. Investeringar i hållbara transportsystem (s 29).

Ny text om Norrbotniabanans betydelse för regionen, eftersom det är en av de största infrastruktursatsningarna i landet.

3. Integration

Tillägg med ett stycke som beskriver underlättande av integration i vår region.

4. Coronapandemin

Tillägg med ett stycke som lyfter och diskuterar Coronapandemin och dess tänkbara konsekvenser, utmaningar och förändringar.

Liberalernas yrkande

Carin Hasslow (L) föreslår att Regional utvecklingsstrategi kompletteras med att större projekt nämns vid namn och att en läsvänlig sammanfattning utarbetas.

Beslutsgång

Utdragsbestyrkande

Ordförande föreslår beslutsgång att arbetsutskottets förslag ställs mot Petter Nilssons (SD) förslag och därefter provas tilläggsförslagen partivis. Regionstyrelsen godkänner beslutsgången.

Ordförande ställer arbetsutskottets förslag mot Petter Nilssons (SD)s förslag och finner att regionstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Därefter frågar ordförande om regionstyrelsen bifaller eller avslår Nicklas Sandström (M), Åsa Ågren Wikström (M), Ewa-May Karlsson (C), Håkan Andersson (C), Hans-Inge Smetana (KD) och Carin Hasslow (L) tilläggsyrkande och finner att förslaget avslås.

Därefter frågar ordförande om regionstyrelsen bifaller eller avslår Ewa-May Karlssons (C) och Håkan Anderssons (C) tilläggsyrkande och finner att förslaget avslås.

Därefter frågar ordförande om regionstyrelsen bifaller eller avslår Carin Hasslows (L) tilläggsyrkande och finner att förslaget avslås.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar:

Fastställa regional utvecklingsstrategi för Västerbottens län år 2020-2030 enligt upprättat förslag.

Reservation

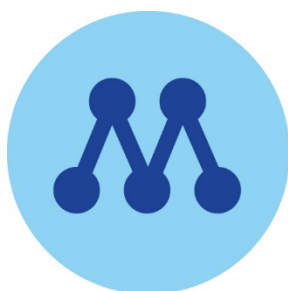
Nicklas Sandström (M), Åsa Ågren Wikström (M), Ewa-May Karlsson (C), Håkan Andersson (C), Carin Hasslow (L), Hans-Inge Smetana (KD), och Petter Nilsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutsunderlag

- §213 Regional utvecklingsstrategi 2020-2030
- Regionala utvecklingsnämnden, protokollsutdrag § 130 - Västerbotten - en attraktiv region där olikheter skapar utvecklingskraft, Regional utvecklingsstrategi för Västerbottens län år 2020-2030
- Yrkande SD Regional Utvecklingsstrategi 2030

Västerbotten – för ett gott och hållbart liv

- Förslag på tilläggsyrkanden på Regionala utvecklingsstrategin (RUS)

1. Inledning

På många sätt är Västerbottens mångfald av livsmiljöer en styrka men de innebär också utmaningar då förutsättningarna till utveckling och förändringsarbete varierar stort. De utmaningar som lyfts i den regionala utvecklingsstrategin måste därför utgå från principen att hela länet ska leva, vilket kräver ett starkt samarbete mellan regionen och kommunerna.

Grunden till vår gemensamma välfärd och ett sammanhållet samhälle är arbete. Företag ska kunna starta och växa i hela länet och de ska ges goda och långsiktiga förutsättningar. Likaså är kompetensförsörjning avgörande för all regional tillväxt och konkurrenskraft. En vidareutveckling måste till när det gäller de offentligt finansierade inkubatorerna som på sikt har stor potential att skapa framtida arbetstillfällen i hela länet. Snedviden konkurrens inom välfärdssektorn ska motverkas och framväxten av företag inom denna sektor uppmuntras, då de privata aktörerna bidrar till vår välfärd.

Andelen närproducerade livsmedel i Region Västerbottens verksamheter bör öka, för att främja våra regionala jordbruk och de arbetstillfällen de skapar. Vår lokala matproduktion är klimatsmart, säkerställer biologisk mångfald och bidrar dessutom till att förbättra vår kris- och beredskapshandling. Regionen ska även verka för utvecklandet av hållbara skogsbruk framför reservatsbildningar av produktiv skogsmark, som en del av den hållbara omställningen.

God infrastruktur är en förutsättning för regional utveckling. Inte minst är en vägnätsstandard av hög kvalitet avgörande för vårt stora län, såväl för arbetspendling som transporter av gods. Västerbotten har goda förutsättningar att utveckla en hållbar besöksnäring i både natur och stad, men detta bygger på fortsatt utveckling av kollektivtrafiken i hela länet, på tåget och det allt mer hållbarhetsinnovativa flyget med förbindelser från omvärlden till våra olika destinationer.

För att bygga inkluderande, hållbara livsmiljöer bör den regionala utvecklingsstrategin ta upp både de utmaningar som inte minst unga och äldre möter på bostadsmarknaden, liksom nya möjligheter till attraktiva boenden i länet. Vårnandet av äldres, ofrivilligt ensamma och sårbara gruppers livskvalitet måste lyftas, där exempelvis fysiska vårdmöten för äldre och utsatta ska bevaras samtidigt som vi tillvaratar den potential som digitalisering innebär inom vård och omsorg.

Processen att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi började positivt, när representanter från bland annat kommuner, näringsliv, universitet och civilsamhälle tidigt bjöds in till diskussioner. Sedan det första utkastet nådde oss våren 2020 har dock arbetet präglats av allt för korta ledtider. Många instanser runtom i länet, inklusive våra fyra politiska partier, anser att mer tid hade behövts för att kunna bearbeta utkastet och inkomma med synpunkter. Det är ute i kommunerna som en stor del av utvecklingsarbetet senare ska äga rum. Den besvikelse många kommuner har uttryckt kring svårigheter att delta i processen riskerar få en negativ påverkan på slutresultatet. Enbart med en god delaktighet kan vi skapa utveckling i hela länet, och en utvecklingsstrategi som speglar hela Västerbotten.

Allians för Västerbotten

Nicklas Sandström (M)
Regionråd i opposition

Åsa Ågren Wikström (M)
Vice ordförande Regionala utvecklingsnämnden

Anna-Karin Nilsson (M)
Ledamot Regionala utvecklingsnämnden

Eva-May Karlsson (C)
Gruppledare

Carina Sundbom (C)
Ledamot Regionala utvecklingsnämnden

Carin Hasslow (L)
Gruppledare

Nicke Grahn
Ledamot Regionala utvecklingsnämnden

Hans-Inge Smetana (KD)
Gruppledare

Veronica Kerr (KD)
Ledamot Regionala utvecklingsnämnden

2. Tilläggsyrkanden

Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna yrkar att Regionfullmäktige beslutar att den Regionala Utvecklingsstrategin fastställs med följande tilläggsyrkanden:

1. Den regionala utvecklingsstrategin ska gälla 2021–2030
2. Från strategi till samhandling (s.5):
Ny text tillförs efter sista stycket:
”Det är viktigt att samverkan över kommungränserna samt mellan region och kommuner förstärks.”
3. En levande plats (s.10):
Nytt stycke införs efter de två inledande meningarna:
”Grunden till vår gemensamma välfärd och ett sammanhållet samhälle är arbete. Vårt välstånd beror på alla människors insatser. Alla människor behövs. Därför behövs alla jobb i hela regionen.”
4. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk (s.10):
Ny indikator tillförs:
”Andel närproducerade livsmedel i Region Västerbottens verksamheter”
5. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk (s.10):
Ny indikator tillförs:
”Ökad kris- och beredskapshantering”
6. Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara (s.12):
Uppdra till Regionala Utvecklingsnämnden att arbeta fram en strategi med mål och indikatorer för att klara stora svängningar i befolkningsmängd kopplat till besöksnäringen i länet.
7. Prioritering 1: Västerbotten – en nytänkande och smart region (s.20):
Ny text tillförs i fjärde stycket:
”Digitalisering bidrar till tillhandahållandet av vård och omsorg, men det är viktigt att beakta möjligheten till fysiska vårdmöten för äldre, ensamma eller utsatta grupper.”
8. 1.3 Utveckling av innovationer (s.22):
Ny text tillförs efter första stycket:
”En förstärkning och vidareutveckling av de offentligt finansierade inkubatorerna i länet är en viktig del i detta arbete. Här finns en stor potential för ökad tillväxt, såväl i antalet företag som i antalet arbetstillfällen. Detta måste också komma hela länet till del.”
9. Prioritering 2: Västerbotten – en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling (s.24):
Nytt stycke införs efter det fjärde stycket:
”Mat som är producerad i Sverige är klimatsmart. Svensk mjölk- och köttproduktion har betydligt lägre klimatpåverkan än andra länders produktion. Jämfört med världssnittet har

svensk mjölkproduktion 44 % lägre utsläpp och utsläppen från svensk köttproduktion är 25 % lägre än genomsnittet i EU. I Västerbotten finns det goda förutsättningar att producera ännu mer livsmedel än vad som görs idag, och jordbruket har en viktig roll för en levande landsbygd. En ökad produktion – oavsett om det är mjölkproduktion eller köttproduktion – skulle kunna skapa många nya jobb. Betande djur håller landskapen öppna, något som är viktigt för den biologiska mångfalden. Lokalt kan kommuner och regioner vid upphandling av livsmedel införa tydligare krav i överensstämmelse med svenska regler för djurskydd och miljökrav och därmed möjliggöra mer lokalproducerad mat.”

10. Prioritering 2: Västerbotten – en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling (s.24):

Nytt stycke införs efter det fjärde stycket:

”Västerbottens bidrag till den hållbara omställningen förutsätter dock nationella regelverk och mål som skapar möjligheter och inte utgör begränsningar. Regionen bör verka för att staten ska bejaka ett utvecklat hållbart skogsbruk framför reservatsbildningar av produktiv skogsmark.”

11. Prioritering 2: Västerbotten – en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling (s.24):

Nytt stycke införs efter stycke 10:

”För att möjliggöra en ökad valfrihet och en utvecklad välfärd ska regionen bejaka framväxten av företag inom välfärdssektorn. Snedvriden och osund konkurrens ska motverkas.”

12. 2.2 Växande, starkare företag och nya livskraftiga företag (s.26):

Nytt stycke införs efter rubriken:

”Företagande är grunden för vår gemensamma välfärd. Företagen skapar arbetstillfällen och tillväxt, vilket i sin tur ger skatteintäkter till regionen och länets kommuner. Att se till att fler jobb skapas är avgörande för att Västerbotten ska fungera för alla. Fyra av fem nya jobb skapas i småföretag. Företagen i Västerbotten med deras nästan 69 000 anställda bidrar tillsammans med 18,9 miljarder kronor i skatt varje år.”

13. 2.2 Växande, starkare företag och nya livskraftiga företag (s.26):

Nytt stycke införs efter det fjärde stycket:

”En hållbar besöksnäring har framtiden för sig. Västerbotten har mycket goda förutsättningar att ytterligare utveckla sina olika besöksmål och destinationer, oavsett det gäller natur- och vandringsupplevelser eller stadsturism. Besöksnäringen har behov av god tillgänglighet och kapaciteten på samtliga trafikslag är därför av synnerligen stor vikt. En fortsatt utveckling av direktflyg till olika destinationer, utvecklandet av framtidens elflyg, säkerställandet av färjeförbindelser mm är alla viktiga i detta avseende.”

14. Vägen framåt – exempel andra strategier och planer (s.27):

Nytt tillägg: ”Länstransportplanen”

15. Prioritering 3: Västerbotten – en nära tillgänglig region (s.28):

Nytt tillägg i stycke 4: ”En förhöjd vägnätsstandard i hela länet är avgörande för tillgängligheten.”

16. 3.3 Hållbar mobilitet (s.30):

Nytt tillägg: ”Utveckla resekoncept för landsbygden gällande kollektivtrafiken.”

17. Prioritering 4: Västerbotten – en region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i (s.32): Nytt tillägg efter det tredje stycket: ”Utmaningar kopplade till demografi och urbanisering måste hanteras.”

18. 4.2 Utveckla och förvalta naturarv och livsmiljöer med en aktiv fritid (s.33):

Nytt stycke tillförs:

”Fler möjligheter till attraktiva boenden behövs i länet. Det finns stora utmaningar när det gäller boendemöjligheter i länet såväl för unga som för äldre. Strandnära bebyggelse bör ses som en stor resurs.”

19. Vägen framåt – exempel andra strategier och planer (s.36):

Tillägg: ”Kommunernas bostadsförsörjningsprogram, För hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i”

20. Prioritering 5: Västerbotten – en hälsofrämjande region (s.37):

Sista stycket kompletteras med: ”Arbetsförmedlingen”

21. 5.4 Trygg vård och social omsorg, särskilt för barn, unga och sårbara grupper (s.39):

Tillägg:

”Den växande ofrivilliga ensamheten och dess hälsokonsekvenser är viktig att beakta.”

22. 5.4 Trygg vård och social omsorg, särskilt för barn, unga och sårbara grupper (s.40):

Tillägg:

”Det är viktigt att värna äldres livskvalitet, trygghet och sociala samvaro. Att bli äldre är inte per automatik kopplat till sjukdom utan vi har många friska äldre som också ska ha en god livskvalitet.”

23. Urbanisering:

Tillägg: ”Urbaniseringens effekter för länet beskrivs. Inflyttning till städerna, samt till våra tätorter och till vissa av landsbygdens delar.”

24. En digital sammanfattning av den Regionala utvecklingsstrategin utarbetas och är tillgängliggjord ur ett funktionshinderperspektiv.